Unitat 7 · Autonomia en l'era de la IA

Resum · Llibre de l'alumnat, pàgs. 119–140

Un sistema d'IA aprèn **patrons** de les seves dades d'entrenament i, davant una instrucció, calcula una sortida probable. Probable no és veritable: un **error plausible** sona tan segur com un encert, i la resposta canvia amb la instrucció, el context i la versió. Per això cal comprovar. Cercar, recuperar i generar no donen la mateixa garantia; cada afirmació es revisa amb la seva font, la seva data i el seu autor, i es distingeix si és un fet, una inferència, una opinió o una predicció. La lectura lateral i les fonts oficials ajuden a decidir en què confiar. En usar una IA intervenen les nostres dreceres: el **biaix d'automatització** ens fa acceptar el que sona expert, el de confirmació ens porta a preguntar buscant un «sí» i l'ancoratge fa que la primera resposta pesi massa. Per aprendre amb IA sense deixar d'aprendre serveix el **protocol de cinc passos**: primer intent, delimitar i demanar, comprovar, registrar i resoldre una tasca nova sense ajuda. El que publiquem i el que es registra sobre nosaltres forma l'**empremta digital** i la reputació; els ajustos per defecte i el disseny persuasiu empenyen a compartir més i a abusar dels recursos digitals. Les **dades personals**, i sobretot les sensibles, no es pugen a una eina no autoritzada, i sobre elles tenim drets. Delegar no elimina la responsabilitat, i la llei europea tracta amb una cura especial els sistemes que decideixen en educació.

Com funciona la IA

- Dades, entrenament i model
- Instrucció, inferència i sortida probable
- Errors plausibles
- Programari i robots

Comprovar i biaixos

- Cercar, recuperar, generar
- Font, data i autor
- Fet, inferència, opinió, predicció
- Lectura lateral
- Biaixos: automatització, confirmació i ancoratge

Aprendre amb IA

- Modes M0, M1 i M2
- Protocol de cinc passos
- Transferència sense ajuda

Identitat, dades i normes

- Empremta, reputació i ús dels recursos digitals
- Dades personals i sensibles
- Drets i consentiment
- Mapa de responsabilitats
- Alt risc en educació

ON S'EXPLICA AL LLIBRE

- **7.1** Com funciona la IA · 121–123
- **7.2** Comprovar informació · 123–125
- **7.3** Biaixos amb IA · 125–127
- **7.4** Aprendre amb IA · 127–129
- **7.5** Identitat digital · 129–131
- **7.6** Les teves dades · 131–132
- **7.7** Responsabilitat · 132–134

Material complementari del llibre de l'alumnat. Les persones, empreses i situacions dels casos són fictícies, tret que s'indiqui una altra cosa.